

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- 394 34 22
Konu :7/23484 Esas Sayılı Soru Önergesi

29/04/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/23484
GK 105

İlgi : 14/02/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1583244 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet KAMAÇ'a ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/23484 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Mehmet KAMAÇ, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Bakanlığımızca, "asrın felaketi" olarak da adlandırılan 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen deprem felaketlerinin akabinde depremin etkilerini azaltmak ve mağduriyetleri önlemek amacıyla depremden etkilenen bölge başta olmak üzere tüm ülkeyi kapsayan birçok tedbir hayata geçirilmiştir.

Bu çerçevede, öncelikle depremden yoğun şekilde etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa, Elazığ illeri ile Sivas ili Gürün ilçesinde deprem tarihi itibarıyla mücbir sebep hali ilan edilmiş, mükelleflerin beyanname ve bildirim verme süreleri, bunlar üzerine tahakkuk edecek vergilerin ödeme süreleri ertelenmiş, mücbir sebep hali kapsamında bulunan yerlerdeki borçluların vergi dairelerine olan borçlarının faiz alınmaksızın 24 ay süreyle taksitlendirilebilmesine imkân tanınmış, mücbir sebep hali ilan edilmiş bulunan yerlerdeki vergi dairelerine borçlu olan mükelleflerin 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamında yapılandırılan borçları için kolaylıklar sağlanmış, 7440 sayılı Kanunun ise başvuru ve ödeme koşullarında esneklik tanınmış, bölgede barınma ihtiyacının kolaylaştırılması amacıyla bir dizi vergisel tedbir alınmış, yine bölgeye özel olarak KDV iade uygulamaları kolaylaştırılmıştır.

Diğer taraftan, 7537 sayılı Kanun ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununa eklenen geçici 36'ncı madde ile Bakanlığımıza Kahramanmaraş, Malatya, Adıyaman, Hatay illeri ile Gaziantep ilinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde 30.11.2024 tarihi itibarıyla mücbir sebep hali sona eren mükelleflerin bu hallerini, 1.12.2024 tarihinden itibaren her defasında altı ayı geçmeyen süreler halinde bir yıla kadar uzatma yetkisi verilmiştir.

Buna ek olarak, mükelleflerin deprem tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden 7256 ve 7326 sayılı yapılandırma kanunlarının taksit ödeme sürelerine yönelik çeşitli düzenlemeler yapılmış, 6831, 7405, 7918, 8515 ve 9078 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki vergi dairelerine borçlu olanların, anılan Kanunlar kapsamında ödenmesi gereken ve mücbir sebep halinin devam ettiği süreye rastlayan taksitlerinden; birincisinin ödeme süresi; mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen ayda, sonraki taksitlerin ödeme süreleri de bu ayı takip eden aylık dönemler halinde ödenmek üzere uzatılmıştır.

Esnaf ve sanatkârlara yönelik işleri ve/veya işletmesi zarar gören esnaf ve sanatkârların Hazine faiz destekli kredi ödemeleri 6 aylığına faizsiz olarak ertelenmiş ve afet bölgesi ilan

edilen tüm yerleri kapsayacak biçimde genişletilmiştir. 6 aylık erteleme Kararı kapsamında başvuru şartı aranmaksızın yaklaşık 150 bin esnaf ve sanatkârın 23,6 milyar TL’lik kredi bakiyesi faizsiz olarak ertelenmiştir.

Hazine destekli kefalet sistemi kapsamında, hâlihazırda 9 adet aktif destek paketi ile ülke genelinde firmalar desteklenmeye devam ediliyor. Bu kapsamda, hâlihazırda yürürlükte bulunan 27 milyar TL kefalet limitini haiz 6 Şubat Depremleri İşletme Giderleri Destek Paketi ve 6 Şubat Depremleri Yatırım Destek Paketi (Deprem Destek Paketleri) kapsamında 14.02.2025 tarihi itibarıyla 10.793 adet kredi işlemi ile yaklaşık 16,3 milyar TL kefalet karşılığı 18,3 milyar TL kredi kullanılmıştır. İlave olarak, söz konusu paketler ile hâlihazırda 10,7 milyar TL kefalet karşılığı kullanılabilecek 12,1 milyar TL kredi imkânı bulunmaktadır. Söz konusu kullandırmalarda; 9.201 adet kredi işlemi ile 11,3 milyar TL kefalet karşılığı 12,6 milyar TL kredi kullandırımı KOBİ’lere sağlanmıştır. Ayrıca, Deprem Destek Paketleri dışında KGF aracılığıyla yürütülen 6 adet aktif destek paketi ile bölge firmalarına 308 adet kredi işlemi ile 1,1 milyar TL kefalet karşılığı 1,4 milyar TL kredi kullanılmıştır. Söz konusu kullandırmalarda; 201 adet kredi işlemi ile 900 milyon TL kefalet karşılığı 1,1 milyar TL kredi kullandırımı KOBİ’lere sağlanmıştır.

Öte yandan, 2024 yılında Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS) için sigortalılar lehine önemli düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda, sigorta bedeli hesabına esas alınan metrekare bedelleri artırılmış; betonarme konutlar için 3.016 TL’den 6.000 TL’ye, diğer konutlar için ise 2.080 TL’den 4.000 TL’ye yükseltilmiştir. Ayrıca, sigorta bedeli hesabına esas metrekare bedellerinin Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) doğrultusunda aylık olarak güncellenmesi sağlanmış ve teminat tutarlarının da aynı doğrultuda otomatik olarak revize edilmesine yönelik uygulama başlatılmıştır. Bu düzenlemeyle ayrıca, poliçe düzenleme tarihine bakılmaksızın aynı metrekareye sahip konutların aynı tazminatı alması amaçlanmıştır. Ayrıca, On İkinci Kalkınma Planı’nda (2024-2028) “Tüm afet tehlikelerini kapsayacak zorunlu afet sigorta mekanizması geliştirilerek yaygınlaştırılacak, afet sigortası beyanı ve ödemesinin etkin takibi sağlanacaktır” denilmek suretiyle tüm sivil konutlar için Zorunlu Afet Sigortasına (ZAS) geçiş hedefi belirlenmiştir. 2025-2027 Orta Vadeli Programda da ZAS’a yer verilmiştir.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu, mevcut 11,3 milyon konuta deprem afetine ilişkin olarak 8,5 trilyon TL sigorta teminatı sunmakta olup son olarak 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen depremler kapsamında ZDS’si olan yaklaşık 522 bin hasarlı konut için 40 milyar TL hasar ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Bununla birlikte, soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlara ilişkin detaylı bilgiler, “<https://www.sbb.gov.tr/kahramanmaras-ve-hatay-depremleri-yeniden-imar-ve-gelisme-raporu-06022025/>” internet adresinde yayımlanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.